

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

การวิจัยเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทยยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น เป็นกิจกรรมที่กระทำกัน
หลัง ค.ศ. ๑๙๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓) เป็นเสียส่วนมาก . . . หลัง ค.ศ. ๑๙๖๐ (พ.ศ. ๒๕๐๓)
งานวิจัยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นชัด^๑ ทั้งนี้ปัจจัยที่ผลักดันให้มีการขยายตัวทางด้านนี้คือ ประการแรก
การเริ่มมีการวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจมากขึ้นรวมทั้งการวางแผนทางและวิธีแก้ปัญหาต่าง ๆ
ประการที่สองในวงการมหาวิทยาลัยมีการพัฒนาหลักสูตรเศรษฐศาสตร์ให้ทันสมัยขึ้น จึงมีความ
จำเป็นที่จะใช้ข้อมูลทางเศรษฐกิจของประเทศไทยมาประกอบการสอน หลังจากนั้นเป็นต้นมา
หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งทางราชการ องค์การระหว่างประเทศ และเอกชนซึ่งสนใจปัญหาเศรษฐกิจ
ไทยได้สนับสนุนให้มีการค้นคว้าวิจัยมากขึ้น ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับแนวโน้มสากลซึ่งเน้นการวิจัย
ปัญหาการพัฒนาของประเทศ^๒

ในการค้นคว้าวิจัยเบื้องต้นนั้นห้องสมุดเป็นแหล่งที่สำคัญที่สุดที่จะให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่
นักวิจัย เพราะห้องสมุดเป็นแหล่งรวบรวมหนังสือ วารสาร รายงานการวิจัย สิ่งพิมพ์รัฐบาล
ตลอดจนสถิติและข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งนักวิจัยจะต้องศึกษาค้นคว้าเรื่องราวต่าง ๆ จากทรัพยากร
ห้องสมุดเหล่านี้ก่อนที่จะทำการวิจัย

^๑ ธีรทิพย์ นาดสุภา, "วิชาเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทย," วารสารสังคมศาสตร์
๑๑ (กรกฎาคม ๒๕๑๗) : ๓๖-๓๗.

^๒ สัมภาษณ์ ปรีชา เขียมพงศ์สานต์, อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย, ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๒๓.

ห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นแหล่งการค้นคว้าวิจัย
 แห่งหนึ่งที่มีทรัพยากรทาง เศรษฐศาสตร์ และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องไว้บริการแก่นักวิจัย โดย
 เฉพาะอย่างยิ่งคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เข้ามาใช้ทรัพยากร
 ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้าวิจัย และการเขียนบทความลงในวารสารหรือเขียนตำราตลอดจนการ
 เขียนรายงานผลการวิจัยต่าง ๆ ซึ่งคณาจารย์มีลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ ตลอดจนทัศนคติ
 ต่าง ๆ แตกต่างกันไปและมีปริมาณไม่เท่ากัน วิชยาณิพนธ์เรื่องนี้จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการ
 ใช้ทรัพยากรห้องสมุดของคณาจารย์ในคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่องาน
 วิจัยและงานเขียน ทั้งนี้เพื่อที่จะทราบถึงลักษณะการใช้ ปัญหาการใช้ ตลอดจนบริการต่าง ๆ
 ของห้องสมุด นอกจากนี้ยังจะได้ทราบข้อเสนอนี้และความคิดเห็นของคณาจารย์ที่มีต่อห้องสมุด
 ซึ่งจะได้ใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารห้องสมุดในการปรับปรุงทรัพยากรห้องสมุด และการให้
 บริการให้ตรงกับความต้องการของคณาจารย์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์คณะ
 เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๒. เพื่อทราบข้อคิดเห็นและข้อเสนอนี้ของคณาจารย์ เกี่ยวกับทรัพยากรห้องสมุด
 และการใช้ทรัพยากรห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๓. รวบรวมบรรณานุกรมงานวิจัยของคณาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัย-
 ธรรมศาสตร์ ตั้งแต่แรกเริ่ม (พ.ศ. ๒๔๙๒) ถึง พ.ศ. ๒๕๒๓

สมมุติฐานของการวิจัย

๑. คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ประสบปัญหาในการ
 ใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่องานวิจัยและงานเขียน
๒. คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต้องการให้มีการปรับปรุง
 ทรัพยากรห้องสมุดและการให้บริการของห้องสมุด

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยเรื่องนี้ มุ่งศึกษาถึงการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการทำงานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทั้งในค่านลักษณะการใช้และไม่หาการใช้ และได้รวบรวมบรรณานุกรมงานวิจัยของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตั้งแต่แรกเริ่มถึง พ.ศ. ๒๕๒๓

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

งานเขียน หมายถึง ผลงานที่มีผู้เขียนออกมาทั้งในรูปของบทความในวารสาร และในรูปของหนังสือตำรา ตลอดจนจุลสารต่าง ๆ ทางสาขาเศรษฐศาสตร์

ทรัพยากรห้องสมุด หมายถึง หนังสือทั่ว ๆ ไป หนังสืออ้างอิง สิ่งพิมพ์รัฐบาล วิทยานิพนธ์ วารสารและหนังสือพิมพ์ เอกสาร จุลสารและกฤตภาค และสิ่งพิมพ์อื่นๆ ในสาขาเศรษฐศาสตร์

ผู้ใช้บริการห้องสมุด ได้แก่ อาจารย์ นักศึกษา และสมาชิกสมทบ

ผู้บริหารงานห้องสมุด คือผู้บริหารงานห้องสมุด อันได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด และคณะกรรมการห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์

ผู้ให้บริการในห้องสมุด หมายถึง บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด

สำนักหอสมุด หมายถึง ห้องสมุดกลางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ซึ่งไม่รวมห้องสมุดคณะต่าง ๆ

ห้องสมุดทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ห้องสมุดที่มีทรัพยากรห้องสมุดเน้นหนักทางด้านเศรษฐศาสตร์และสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร เอกสาร ตลอดจนสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับការวิจัย

๒. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับห้องสมุดและทรัพยากรของห้องสมุดคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ และศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ

๓. ดำเนินการสำรวจการใช้ทรัพยากรห้องสมุด ของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสร้างแบบสอบถาม

๔. รวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามแก่คณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน ๖๔ ชุด

๕. วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าตอบเป็นร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

หาค่าเฉลี่ยมีขนิมเลขคณิต โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum fx}{N}$$

หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N}\right]^2}$$

๖. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๗. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. ทราบลักษณะการใช้และปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุด เพื่องานวิจัยและงานเขียนของคณาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒. ผลจากการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารห้องสมุด ในการปรับปรุงทรัพยากรห้องสมุดและการบริการให้ตรงกับความต้องการของคณาจารย์

๓. ผลการวิจัยนี้ย่อมเป็นประโยชน์ต่อบรรณารักษ์ห้องสมุดทางด้านเศรษฐศาสตร์ ในการจัดหาทรัพยากรและจัดบริการห้องสมุด

๔. รวบรวมบรรณานุกรมงานวิจัยของคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อประโยชน์ต่อห้องสมุดทางด้านเศรษฐศาสตร์ และผู้สนใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในประเทศไทยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ

ก. สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

จากรุพร ลัทธธาธิก^๑ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดเพื่อการวิจัยในประเทศไทย" ในการนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมปัญหาในการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดเพื่อการวิจัย ศึกษาถึงประเภทของวัสดุที่นำมาใช้อ้างอิงประกอบการวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตลอดจนได้รวบรวมบรรณานุกรมวิทยานิพนธ์ของทั้ง ๒ สาขานี้ด้วย ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. วิเคราะห์ถึงการใช้หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ในห้องสมุด ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่านักวิจัยใช้หนังสือทั่ว ๆ ไป เช่น ตำราประกอบการค้นคว้ามากเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนวารสารและหนังสือพิมพ์นั้นใช้อ้างอิงเป็นอันดับสอง สิ่งพิมพ์รัฐบาลอ้างอิงไว้เป็นอันดับสาม ส่วนหนังสืออ้างอิงใช้น้อยกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น และเอกสารที่นำมาประกอบการค้นคว้านั้นเป็นเอกสารภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย ยกเว้นสิ่งพิมพ์รัฐบาล กล่าวคือ ใช้หนังสือที่เป็นภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๖๐.๓๔ ภาษาไทย ร้อยละ ๓๙.๖๑ สำหรับสิ่งพิมพ์รัฐบาลนั้นใช้สิ่งพิมพ์ที่เป็นภาษาไทย ร้อยละ ๗๐.๕๔ และเป็นภาษาอังกฤษ ร้อยละ ๒๙.๔๖

๒. วิเคราะห์ถึงปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุอุปกรณ์ห้องสมุด ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า กลุ่มที่สำเร็จการศึกษาแล้ว และกลุ่มที่กำลังเรียน เรียงข้อมูลมีปัญหาเกี่ยวกับความไม่เพียงพอของจำนวนหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์รัฐบาลและหนังสืออ้างอิงรวมทั้งวัสดุที่คนวัสดุในแต่ละสาขาวิชา ปัญหาเอกสารส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ ปัญหาไม่ทราบว่าจะหาสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยได้จากห้องสมุดใดบ้าง ความต้องการหนังสือที่ผู้อื่นกำลังใช้อยู่ ปัญหาไม่สามารถค้นหาสิ่งพิมพ์รัฐบาลที่ต้องการได้

^๑จากรุพร ลัทธธาธิก, "ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดเพื่อการวิจัยในประเทศไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕).

ข. สาขาวิชาศาสตร์

มีผู้ทำการวิจัยในสาขานี้คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรี จันทวิมล^๑ และ
 เปรมวัลย์ วาริธร^๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรี จันทวิมล ได้ทำการวิจัยปัญหาการใช้หนังสือและ
 วัสดุห้องสมุดของนิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง วิชาการสังคมและความ
 สัมพันธระหว่างประเทศ ของบัณฑิตวิทยาลัยซึ่งทำการสอนในคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
 วิทยาลัย ผู้วิจัยได้สำรวจเอกสารอ้างอิงทุกประเภทจากวิทยานิพนธ์ของนิสิตทั้ง ๓ แผนกวิชา
 จำนวน ๑๓๓ ฉบับ และสำรวจปัญหาการใช้เอกสารเหล่านี้โดยส่งแบบสอบถามแก่นิสิตบัณฑิต
 วิทยาลัยทั้ง ๓ แผนกที่ลงทะเบียนในปิกการศึกษา ๒๕๑๘ จำนวน ๒๔๑ คน ส่วนเปรมวัลย์
 วาริธร ได้ทำการวิจัยปัญหาการใช้หนังสือ วัสดุห้องสมุด และปัญหาการใช้ห้องสมุดในขณะ
 เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 และพัฒนบริหารศาสตร์ (รัฐประศาสนศาสตร์) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้วิจัยได้
 สำรวจประเภทของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ที่เขียนขึ้นในระหว่างปี
 การศึกษา ๒๕๑๐ - ๒๕๑๗ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวน ๔๘ เล่ม และสถาบัน
 บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์จำนวน ๑๒๔ เล่ม และสำรวจปัญหาการใช้เอกสารเหล่านี้โดยการ
 ส่งแบบสอบถามให้แก่นักศึกษาทั้งกลุ่มที่สำเร็จการศึกษาแล้วและกลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ทั้ง
 ๒ สถาบัน ที่ลงทะเบียนในภาคการศึกษา ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙ จำนวน ๓๗๒ คน ผลการวิจัย
 ทั้งสองเรื่องนี้มีปรากฏผลดังนี้

๑. ประเภทของหนังสือและสิ่งพิมพ์ที่ใช้อ้างอิงในวิทยานิพนธ์ ปรากฏว่า
 แตกต่างกันดังนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรี จันทวิมล พบว่านิสิตแต่ละแผนกวิชาใช้หนังสือ

^๑ศรี จันทวิมล, "ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยของนิสิต
 บัณฑิตวิทยาลัยในสาขาวิชาการปกครอง วิชาการสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ"
 (กรุงเทพฯ : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔) (อัดสำเนา).

^๒เปรมวัลย์ วาริธร, "ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดประกอบการวิจัยชั้น
 ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๑๐-๒๕๑๗" (วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหบัณฑิต แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐)

และวัสดุแตกต่างกันตามลักษณะวิชาที่ศึกษา และหัวเรื่องการเขียนวิทยานิพนธ์ แต่อย่างไรก็ตามนิสิตทั้ง ๓ แผนก ใช้หนังสือภาษาอังกฤษมากกว่าภาษาไทย แต่เปรมวัลย์ วาธิตระพพบว่าวิทยานิพนธ์ที่อ้างอิงหนังสือทั่วไปภาษาไทยมีจำนวนสูงสุด รองลงมาได้แก่หนังสือทั่วไปภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาจากการนับจำนวนชื่อเรื่องสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่ได้รับการอ้างอิงพบว่า นิสิตศึกษาทั้ง ๒ สถาบันใช้สิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ ที่เป็นภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ยกเว้นหนังสืออ้างอิง

๒. ปัญหาการใช้หนังสือและวัสดุห้องสมุดนั้น ผลการวิจัยที่สอดคล้องกันคือ การขาดแคลนหนังสือแปลในสาขาที่วิจัย การไม่ให้ยืมหนังสืออ้างอิงออกจากห้องสมุด เอกสารราชการไม่ได้รับอนุญาตให้นำมาเปิดเผย ขาดคู่มือช่วยค้นเอกสารราชการ ส่วนผลการวิจัยที่แตกต่างกันคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศจ. จันทวิมล พบว่า จำนวนหนังสือภาษาไทยที่มีเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษามีน้อย ห้องสมุดไม่ให้ยืมวารสารเย็บเล่ม ไม่ทราบว่าจะสามารถค้นหาเรื่องที่ต้องการได้จากเอกสารราชการฉบับไหน เอกสารราชการห้ามยืมออก ปัญหาเกี่ยวกับตัวอาคารและบริการของห้องสมุดนิสิตทั้ง ๓ แผนก มีปัญหาเรื่องไม่มีห้องเฉพาะสำหรับนักศึกษาปริญญาโททำงานศึกษาในห้องสมุด แต่เปรมวัลย์ วาธิตระพพบว่า ไม่มีรายชื่อบริษัทรัฐบาลที่สมบูรณ์เป็นคู่มือสำหรับค้น ใช้เวลามากในการค้นหาเอกสารราชการแต่ละฉบับ เอกสารราชการถูกเก็บใส่ตู้ปิดกุญแจหรือเก็บไว้ในที่เฉพาะต้องให้เจ้าหน้าที่หยิบให้ ห้องสมุดไม่มีบริการค้นหาเอกสารราชการให้

สำหรับในต่างประเทศมีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยจัดทำคือ

ผลงานของ คีลลิกกิ รูโอโคเนน (Kyllikki Ruokonen) เรื่อง "การสำรวจห้องสมุดเศรษฐศาสตร์และธุรกิจในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย" จากผลการสำรวจนี้สามารถสรุปลักษณะทั่ว ๆ ไปของห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียได้ดังนี้ คือ ห้องสมุดเศรษฐศาสตร์ในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย เป็นห้องสมุดระดับมหาวิทยาลัย และเตรียมอุดมศึกษามากที่สุด คือร้อยละ ๔๓ ที่เหลือเป็นห้องสมุดเอกชน และห้องสมุดของรัฐบาล ในจำนวนห้องสมุดทั้งหมด ร้อยละ ๖๔ ตั้งอยู่ในเมืองหลวง ห้องสมุดที่ทำการสำรวจตั้งขึ้นประมาณ ๕๑ ปี โดยเฉลี่ย ในจำนวนนี้ ๑๔ แห่ง จัดตั้งขึ้นตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒

ห้องสมุดทุกแห่งมีโทรศัพท์ติดตั้งไว้ มีเพียงร้อยละ ๒๔ ที่มีเครื่องเทเลท็กซ์ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ใน ประเทศฟินแลนด์ การให้บริการของห้องสมุดคือเฉลี่ยสัปดาห์ละ ๓๘.๒ ชั่วโมง แผนกที่ได้รับ การกล่าวถึงบ่อยที่สุด ได้แก่ แผนกบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการยืม ระหว่างห้องสมุด แผนกวารสาร แผนกจัดหมู่หนังสือ

จากที่สำรวจนี้มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ๔๑๔ คน ในจำนวนนี้ร้อยละ ๓๔ เป็นผู้ ทำหน้าที่ประจำที่สำเร็จการศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์ ร้อยละ ๓๔ เป็นผู้สำเร็จการ ศึกษาสาขาอื่น และร้อยละ ๓๗ เป็นผู้ทำหน้าที่ไม่ประจำซึ่งมีทั้งสำเร็จการศึกษาสาขา บรรณารักษศาสตร์และสาขาอื่น ห้องสมุดแต่ละแห่งมีเจ้าหน้าที่โดยเฉลี่ยแห่งละ ๑๖ คน แต่ จำนวนดังกล่าวนี้ยังคงแตกต่างกันมากในแต่ละประเทศ สำหรับผู้อำนวยการห้องสมุดมีทั้งที่เป็น ชายและหญิง ซึ่งมีอัตราส่วนใกล้เคียงกัน แต่ผู้อำนวยการที่เป็นชายมักจะสำเร็จการศึกษา สูงกว่า

หนังสือทั้งหมดในห้องสมุดเหล่านี้มีจำนวนรวมกันประมาณ ๒,๗๐๐,๐๐๐ เล่ม หรือ เฉลี่ยแห่งละ ๖๔,๐๐๐ เล่ม และมีสิ่งพิมพ์ในรูปแบบไมโครฟอร์มประมาณ ๒๔,๐๐๐ ชิ้น ส่วนใหญ่ จัดเก็บไว้ในห้องสมุด ๒ ถึง ๓ แห่ง วารสารมีจำนวนประมาณ ๔๐,๐๐๐ เล่ม หรือเฉลี่ย แห่งละประมาณ ๔๕๐ ชื่อเรื่อง ส่วนหนังสือพิมพ์ซึ่งจัดเก็บไว้ในห้องสมุดเพียงไม่กี่แห่งมี จำนวนเฉลี่ยแห่งละ ๑,๖๐๐ ชื่อ

ห้องสมุดร้อยละ ๔๗ ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นห้องสมุดรับฝากและเผยแพร่สิ่งพิมพ์เฉพาะ ประเภท ห้องสมุด ๑๑ แห่งไม่ได้จัดพิมพ์สิ่งพิมพ์ของห้องสมุดเอง และ ๑๑ แห่งจัดพิมพ์ สำหรับแจกจ่ายภายในโดยเฉพาะ แต่อีก ๒๗ แห่ง จัดพิมพ์ขึ้นแจกจ่ายภายนอกด้วย สิ่งพิมพ์ที่รู้จักกันมากที่สุด ได้แก่ รายชื่อหนังสือและรายชื่อวารสาร สำหรับการดำเนินงาน โดยใช้เครื่องจักรกลมีห้องสมุดเพียง ๗ แห่ง หรือร้อยละ ๑๗ ที่นำมาใช้ในการทำบัตรรายการ การสร้างอภิธานศัพท์ การเขียนวารสาร การทำสัปดาห์ และการศึกษารณีเทศจำเพาะ เพื่อแจกจ่าย

บริการที่มีอยู่ทั่วไป ได้แก่ บริการถ่ายเอกสาร บริการยืมระหว่างห้องสมุด
และบริการตอบคำถามง่าย ๆ ผู้ใช้ห้องสมุดกว่าครึ่งหนึ่งเสนอให้มีการจัดบริการเอกสาร
สนเทศที่ละเอียดและลึกซึ้ง บริการจ่าย-รับตามความต้องการของผู้ใช้ การเวียนวารสาร
การแนะนำสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดและคู่มือค้นคว้าทางวรรณกรรม^๑

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๑Kyllikki Ruokonon, "Survey of Economic and Business
Libraries in Scandinavia," Unesco Bulletin for Libraries
31 (September - October 1977): 277-285.